

Beslut

DATUM: 2019-09-23
AVDELNING: Betalningar
HANDLÄGGARE: Christina Wejshammar

SVERIGES RIKSBANK
SE-103 37 Stockholm
(Brunkebergstorg 11)

Tel +46 8 787 00 00
Fax +46 8 21 05 31
registratorn@riksbank.se
www.riksbank.se

DNR 2019-00951

Dokumentation av styrning och uppföljning av RIX

Förslag till Direktionens beslut

Direktionen beslutar att fastställa Policy för styrning och uppföljning av RIX, i enlighet med bilaga.

Ärendet

Riksbankens system för avveckling av betalningar i SEK, RIX, har en central roll i den svenska finansiella sektorn och är Sveriges viktigaste betalningssystem. Deltagare i RIX är kreditinstitut, värdepappersföretag, clearingorganisationer, värdepapperscentraler, centrala motparter och Riksgälden. De flesta betalningar i Sverige avvecklas i RIX¹. För betalning av värdepapperstransaktioner har Riksbanken lagt ut RIX-konton hos Euroclear Sweden AB. Förutsättningarna för deltagande i RIX regleras i Villkor för RIX och penningpolitiska instrument².

RIX är en s.k. finansiell infrastruktur och omfattas därmed av CPMI/IOSCO:s principer för finansiella infrastrukturer (PFMI)³. Syftet med dessa principer är att stärka de finansiella infrastrukturerna och därigenom värna den finansiella stabiliteten. PFMI ställer dels krav på systemen i den finansiella infrastrukturen och de organisationer som tillhandahåller dessa system, dels krav på myndigheter som utövar övervakning och tillsyn av systemen i den finansiella infrastrukturen.

Det är Riksbanken som övervakar att de finansiella infrastrukturerna i RIX följer PFMI. Det görs av Avdelningen för finansiell stabilitet (AFS). AFS har i sin övervakning

¹ Med undantag av de s.k. realtidsbetalningar (idag genom tjänsten Swish) som när policyn beslutas avvecklas hos Bankgirot. Riksbanken har i juni 2019 fattat beslut om att tillhandahålla en tjänst för avveckling även av realtidsbetalningar från och med 2021 (dnr 2018-00960).

² För aktuell version, se Riksbankens hemsida.

³ Principles for Financial Market Infrastructures, se www.bis.org

konstaterat att styrningen och uppföljningen av RIX inte är tillräckligt tydlig och robust⁴. Riksbanken – i sin roll som tillhandahållare av RIX – behöver därför stärka och tydliggöra styrningen. AFS efterlyser styrdokument och dokumentation av arbetsprocesser.

Förslaget till beslut har stämts av med Riksbankens ledningsgrupp, Riskenheten, IR och chefsjuristen. Compliance har kontrollerat att förslaget till policy uppfyller de formella krav som gäller för en sådan.

Överväganden

Ansvar för verksamheter som rör RIX ligger utspritt på olika avdelningar i Riksbanken och detta utgör en utmaning när det gäller styrning och uppföljning. Det behöver därför fastslås i styrdokument en struktur för ett avdelningsöverskridande samarbete med tydlighet om huvudansvaret.

De olika avdelningarnas ansvar framgår av Instruktionen för Sveriges riksbank (Instruktionen).

För en något mer konkret styrning än vad Instruktionen ger utrymme för kan Direktionen besluta om policies. För att konkretisera Instruktionen bör Direktionen besluta om en policy som på övergripande plan beskriver hur styrningen och uppföljningen ska utföras.

Policy

Policyn behöver beskriva syftet med styrning och uppföljning av RIX, vad styrning och uppföljning består i och hur det ska rapporteras.

Enligt förslaget innehåller policyn, förutom en bakgrundsbeskrivning, följande:

- Målen för RIX
- De internationella principer som ska följas
- Riskaptit och riskhantering
- Verksamhetsplanering, budget och uppföljning
- Rapportering till Direktionen
- Avdelningschefernas ansvar och
- Ledningsgrupp för RIX

Målen för RIX bör vara att systemviktiga betalningar ska kunna avvecklas i RIX och att RB genom RIX ska tillhandahålla de tjänster som marknaden och samhället behöver. Målen bör även röra tillgänglighet, korrekthet och konfidentialitet i systemet.

De internationella principer som ska följas är PFMI.

Risken för händelser som kan påverka tillgänglighet till, korrekthet eller konfidentialitet i RIX bör vara låg. RIX motståndskraft mot händelser som påverkar detta bör vara hög.

Det bör finnas en sammantagen strategisk plan, verksamhetsplan och budget för den verksamhet på avdelningarna som avser RIX.

⁴ FSR 2019:1, sid 6 och 21

Direktionen bör varje tertiäl få en rapport om utfallet för RIX mot mål, riskaptit, plan och budget. Av rapporten ska framgå huruvida verksamheten som avser RIX får tillräckliga resurser och stöd i övrigt samt att beslut av större vikt i Riksbanken har tagit höjd för RIX som finansiell infrastruktur.

Det bör finnas ett tydligt huvudansvar för avdelningarnas samarbete och rapporteringen till Direktionen. Då verksamhetsansvaret för RIX ligger på Avdelningen för betalningar (AFB) bör huvudansvaret ligga där. Övriga avdelningar som berörs är Verksamhetssupport (AVS) och Marknader (AFM). För samarbetet bör det finnas en särskild ledningsgrupp som består av dessa avdelningar. Riskchefen, compliancechefen och chefen för internrevisionsavdelningen bör få närvara vid ledningsgruppens möten i den mån de anser att det behövs.

Se förslag till policy i bilaga.

Styrdokument i övrigt

Utöver policyn kommer det behövas regler för ytterligare tydlighet om hur arbetet med styrning och uppföljning ska bedrivas. Regler beslutas av avdelningschef. Enligt förslaget till policy ska chefen för avdelningen för betalningar besluta om dessa.

Förslag

Mot ovanstående bakgrund föreslås att Direktionen beslutar om en policy för styrning och uppföljning av RIX, i enlighet med bilaga.